

A családjogi perek és az állatkínzás ítélkezési gyakorlata - sajtótájékoztató a Fővárosi Törvényszéken
2016. április 29-én két témában tartott sajtótájékoztatót a Fővárosi Törvényszék. Összegezte az állatkínzás bűncselekményének fővárosi ítélkezési tapasztalatait, kitérve a 2013-ban életbe lépett szigorítás óta kiszabott büntetésekre. Emellett a gyermekek helyzetére fókuszálva tájékoztatót a családjogi perek fővárosi gyakorlatáról, kiemelve a szülői felügyeleti jog rendezésére és a gyermek meghallgatására vonatkozó új szabályok alkalmazását.

Dr. Póta Péter, a Fővárosi Törvényszék sajtószóvivője elmondta, hogy a 2013. július 1-től hatályos új Btk. szerint az követ el állatkínzást, „aki gerinces állatot indokolatlanul oly módon bántalmaz, vagy gerinces állattal szemben indokolatlanul olyan bánásmódot alkalmaz, amely alkalmas arra, hogy az állat maradandó egészségkárosodását vagy pusztulását okozza, illetve gerinces állatát vagy veszélyes állatát elüzi, elhagyja vagy kiteszi.” A bűncselekmény minősített esete, ha az állatkínzás az állatnak különös szenvedést okoz, vagy több állat maradandó egészségkárosodását vagy pusztulását okozza. A sajtószóvivő a fővárosi ítélkezési gyakorlatból vett példákkal illusztrálva mutatta be, hogy milyen magatartásokkal valósítható meg a bűncselekmény: mit jelent a bántalmazás, a rossz bánásmód. Az állatkínzás alapesetben vétség, és 2 évig, minősített esetben büntett, és 3 évig terjedő szabadságvesztéssel fenyegetett.

A Btk. a végrehajtandó szabadságvesztés kiszabása helyett lehetőséget ad enyhébb büntetés (például felfüggesztett szabadságvesztés, közérdekű munka, pénzbüntetés) vagy akár intézkedés (például megrovás, próbára bocsátás, jóvátételi munka) alkalmazására is.

A bíró mindig az adott ügyet, egyedileg vizsgálja. A büntetés kiszabásakor gondosan mérlegeli a bűnösségi körülményeket: az elkövetett cselekményt és az enyhítő, súlyosító körülményeket. E körben szerepet kap az elkövető személyisége, a cselekmény előtt vagy alatt, illetve azt követően tanúsított magatartása. Enyhítő körülmény a megbánás, a büntetlen előélet, azonban súlyosító körülmény például a gátlástalan elkövetés.

Az új Btk. hatálybalépése, 2013 óta a Fővárosi Törvényszékhez tartozó kerületi bíróságokon indult 23 büntetőeljárásból 11-ben született elsőfokú ítélet, melyből 7 első fokon jogerőre emelkedett, 2 másodfokon lett jogerős. Másodfokon 2 eljárás van folyamatban.

A kínzást elszenvedő állatok többnyire kutyák és macskák voltak de szerepel köztük nyúl, kakas, japán kakas és egy csüngőhasú vietnami anyakoca is 10 kismalacával.

A jogerős ítéletekben felfüggesztett szabadságvesztést, illetve közérdekű munka büntetést szabott ki a bíróság. A felfüggesztett szabadságvesztések mértéke: 2 év, 1 év, 8 hónap, 6 hónap – többnyire 1, illetve 2 évre felfüggesztve. A közérdekű munka büntetések időtartama: 120, 180, 200 óra.

A bírók végrehajtandó szabadságvesztést jellemzően akkor alkalmaznak, ha az elkövető nagy szenvedést és gyötrelmet okozott az állatnak, vagy kedvezőtlenek az elkövető személyi körülményei: felfüggesztett, illetve feltételes szabadságvesztés hatálya alatt, vagy visszaesőként követte el a cselekményt. 2016-ban első fokon nem jogerősen két esetben szabott ki a bíróság letöltendő szabadságvesztést.

Az állatkínzás témakörével kapcsolatban arra az újságírói kérdésre, hogy mi történik a súlyosan megkínzott állatokkal, **dr. Dénes Veronika**, a Pesti Központi Kerületi Bíróság büntetőbírája elmondta, hogy ezeket az állatokat „lefoglalják” és mint „bűnjelet” kezelik az eljárás végéig. Állatvédő egyesületekhez kerülnek, ahol gondjukat viselik és ahonnan az eljárás befejezését követően nevelőszülőkhöz kerülnek.

Arra a kérdésre, hogy mennyi ideig tart egy állatkínzás ügyben indult büntető eljárás, a bíró azt válaszolta, hogy ugyan nem soron kívül tárgyalandó ügyekről van szó, de viszonylag rövid idő alatt, néhány tárgyaláson lefolytathatók ezek az eljárások. Többek között azért, mert nem igényelnek hosszas bizonyítást, általában 1-2 szemtanút hallgat meg a bíróság. Így összességében 1-1,5 év alatt befejeződnek ezek az ügyek.

A kiszabható büntetési tételekkel kapcsolatban a bíró hangsúlyozta: „végrehajtandó szabadságvesztést akkor szab ki a bíróság, amikor különösen kegyetlen, brutális módon kínoz meg az elkövető egy állatot, nincs enyhítő körülmény, illetve már felfüggesztett szabadságvesztés ideje alatt követte el a bűncselekményt vagy visszaeső.”

Dr. Madarasi Anna, a Fővárosi Törvényszék Sajtó Osztályának munkatársa hangsúlyozta, hogy a 2014. március 15-től hatályos új Polgári Törvénykönyv (Ptk.) Családjogi Könyve jogszabályi szintre emelte a szülők közötti együttműködés kötelezettségét, és a nemzetközi jogszabályokkal is összhangban kiemeli a szülői felelősség fontosságát. Az új jogszabály több helyen is kimondja, hogy a gyermeknek joga van a saját életébe beleszólni, azaz a véleményét - korára és az érettségére tekintettel - megfelelő súllyal figyelembe kell venni.

A családjogi perekben a gyermeket érintő egyik legfontosabb kérdés a szülői felügyeleti jog rendezése, amelyet a régi Ptk. gyermekelhelyezésnek nevezett. dr. Madarasi Anna kiemelte, hogy a családjogi perek 90 százaléka egy éven belül befejeződik, ugyanis a kérelmek nagy részében előzetesen már megegyeznek a felek. Az ügyek fennmaradó részében a bíróság bizonyítási eljárást folytat le.

A szülői felügyeleti jog rendezése során a legfőbb szempont mindig az, hogy a gyermek érdeke ne sérüljön. A családjogi perek sajátossága, hogy az eljárás alatt folyamatosan változnak a körülmények, ezeket a bíróságnak követnie, értékelnie és kezelnie kell úgy, hogy a döntés megfeleljen a jogszabályoknak és igazodjon az adott család életéhez is. Az utóbbi évek tendenciája, hogy már egészen kicsi csecsemők is a „per tárgyai”, akiknek az egész további életét meghatározó körülményekről kell döntést hozni.

Gyakran éri a bíróságot az a kritika, hogy „anyapárti”, a bírói gyakorlatban azonban nincsen ilyen szempont. Nem készült és nem is készülhetett volna statisztikai adatgyűjtés arra vonatkozóan, hogy milyen arányban kerül az anyákhoz vagy az apákhoz a felügyeleti jog. A bíróság előtt ugyanis egyenrangú felek jelennek meg, nincs különbség az apa és az anya között, valamennyiükre szülőként tekintenek. Ezt támasztja alá az a 2007-ben készült tanulmány, amely több száz ügyet vizsgálva megállapította: amikor a felek előzetes megállapodását hagyta jóvá a bíróság, akkor az esetek 90%-ában az anyákhoz „került” a gyerek. Azokban az ügyekben, amelyekben a bíróság döntött, ez az arány 60-40% volt.

Dr. Madarasi Anna kiemelte, hogy a szülőnek a gyermekével való kapcsolattartás joga és kötelessége, a gyermeknek pedig joga. A kapcsolattartás rendezésének új módja az úgynevezett „váltott elhelyezés”, ami lehetőséget ad a szülőknek arra, hogy a kiskorú gyermek - a felek megállapodása szerinti váltásban - ugyanannyi időt töltsön mindkét szülőnél. A gyakorlatban egyelőre ritka az ilyen tartalmú megállapodás, mivel ennek a megoldásnak leginkább akkor van létjogosultsága, ha a szülők közel laknak egymáshoz, illetve közel azonos lakhatási feltételeket tudnak biztosítani a gyermeknek.

Újságírói kérdésre válaszolva, miszerint okoz-e nehézséget a bírónak a jogszabályi változás – gyermekelhelyezés helyett szülői felügyeleti jogról van szó –, **dr. Ocskó Katalin**, a Budai Központi Kerületi Bíróság Családjogi Csoportjának csoportvezető bírója elmondta: „a változás tájékoztatási kötelezettséget ró a bíróra az eljárásban részt vevő személyek felé. Az anyagi jogi szabályok változásáról felvilágosítjuk őket, hogy tudják, értsék, miről is van szó. Még nem tudatosult a társadalomban a „szülői felügyelet” kifejezés, mint szóhasználat”.

A jelenlévő újságírók közül többen is érdeklődtek a szülők közötti megállapodás későbbi felülbírálatával kapcsolatban, különös tekintettel arra, hogy ha nem jelentkezik a kapcsolattartásra köteles fél. Kérdésre válaszolva **dr. Kristófné dr. Kontra Erzsébet**, a Pesti Központi Kerületi Bíróság Családjogi Csoportjának csoportvezető bírója elmondta, hogy a körülmények változása folytán előállt helyzetben ez a feladat a gyámhatóság hatáskörébe tartozik, ezt is kevesen tudják az érintettek közül. A bíróság elé ez a kérdés akkor kerül, ha a kapcsolattartás kérdésében annak végrehajtása során merül fel probléma.

*Sajtóközlemény
Budapest, 2016. április 29., péntek*

*Fővárosi Törvényszék
Sajtó Osztály*

Dr. Ocskó Katalin bírónő saját gyakorlatából kiemelt egy esetet, ahol az egészen kicsi, még szoptatott csecsemő esetén az apánál történő elhelyezést kérték a felek. A bíró több alkalommal kérdezte meg az édesanyától, hogy valóban így szeretné-e megoldani ezt a helyzetet. Az anya sokáig kitartott e verzió mellett, majd előadta, hogy az apa megfenyegette, hogy ha nem nála helyezik el a gyermeket, akkor az anya a gyermekkel együtt nem lakhat tovább az apa kizárólagos tulajdonában lévő ingatlanban.